

Tiedotustutkimuksen kielisammakot

Oy Suomen Yleisradio Ab:n toimittajat ovat parin vuoden aikana ainakin kaksi kertaa puuttuneet **Tiedotustutkimus**-lehden kieliasuun. Lehteä on käytetty kielteisenä esimerkkinä **Kielikorvassa** ja toisaalla sitä on moitittu vaikeaselkoisesta tekstistä. Moitteiden takana on ollut eräänlainen ajatusassosiaatio **Tiedotustutkimuksen** nimeen ja etenkin sen alkuosaan. Valppaat journalistit tivaavat miten **Tiedotustutkimus TIEDOTTAA?**

Lehden tekijöinä olemme kiinnittäneet asiaan huomiota, muttemme niinkään tiedotuspainotteisesti. **Tiedotustutkimuksella** on ambivalentti asema niin suhteessa muihin tieteesiin kuin tiedotuksen käytäntöönkin. Välillä vaikuttaa siltä, että tiedotustutkijoita sysitään pois kummaltakin kentältä: tutkijoita – sanan vakavassa mielessä – emme ole, toimittajiksi tai tiedottajiksi emme halua tulla. Tutkijayhteisössä tiedotustutkimus joutuu aina nojaamaan valtatieteisiin, joilla on traditioita ja klassikkoja. Käytännön piirissä tiedotustutkija on usein kuin toiselta planeetalta tai ainakin Tampereelta.

Tutkijayhteisö kommunikoi keskenään jossain mielessä sisäänlämpiävästi. Eri tieteenperinteissä termit ovat vakiintuneet ja slangituneet niin, että ne eivät avaudu kaikessa rikkaudessaan perinteen ulkopuolisille. Niiden kääntäminen selkokielelle on vaikeaa eivätkä kaikki tutkijat sellaista toimitukselle sallikaan. Sisäänlämpiävyys on myös vaarallista: virheelliset sanontatavat ja epätarkat käännökset leviävät kulovalkean tavoin – kenelläpä olisi aikaa tarkistaa kieliasun paikkansapitävyys esimerkiksi alkuperäiseen lähteeseen nähden.

Toimituksen kannalta tällainen urakka merkitsisi sitä, että ainakin kaksi ihmistä toimittaisi lehteä päätoimisesti ja että kirjoitusten arviointijärjestelmä olisi tarpeeksi pitkälle kehittynyt. Näin ei valitettavasti **Tiedotustutkimuksessa** ole ollut mahdollista tehdä. Olemme joutuneet – vaikkakin pitkän hampain – hyväksymään kirjoituksia, jotka olisivat vaatineet muutaman kerran kirkastuksen. Pääperiaatteenamme on kuitenkin ollut keskustelun ja ajatusten saattaminen mahdollisimman tuoreina lukijoille, niin tuoreina kuin se tieteellisillä aikakauslehtiareenoilla on mahdollista.

Emme kuitenkaan myönnä olevamme aivan kelvottomia. Kiitosta-kin on tullut ja joku vastuu kielellisestä tasosta on lukijoilla ja kirjoittajillakin. Myös ehdotukset lehden kehittämiseksi otetaan vakavasti. Tarkoitus ei ole ollut lukeutua mihinkään salakieliseen tiedemafiaan.

Irma Kaarina Halonen

Tiedotustutkimus-lehti – tämä kehityksen kimpilevy ja kuohukerma – on etsiskellyt sopivaa iskulausetta levikkikampanjan mainoksiin. Tässä tarjokkaat:

Tiedotustutkimus – postmoderni koura taantumuksen takapuolella.

Tiedotustutkimus – aivokuoren anabooli ja progression propeli.

Tiedotustutkimus – jo siellä mistä muut vasta tulevat.

Tiedoksi-palstamme tarjoaa ohjeita lerppukätisille avustajille. Seuraavan numeron deadline on kaatuneitten muistopäivänä, talvisodan syttymispäivänä ja joskus toiste.

Mikä on hyväksi **Tiedotustutkimukselle**, on hyväksi Suomelle.

Toimitussihteeri